X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r.**
(nr 27)
z dnia 28 czerwca 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (nr 27)

28 czerwca 2024 r.

Komisja Śledcza do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r., obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sowy (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie wniosków dowodowych;

– przedstawienie przez przewodniczącego Komisji dalszego harmonogramu prac Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Bielski**, **Rafał Boruń**, **Beata Czechowicz**, **Krystian Kamiński**, **Tobiasz Szychowski** i **Marta Tomkiewicz-Januszewska** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz**, **Monika Biała** i **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. Stwierdzam kworum.

W dniu dzisiejszym w posiedzeniu uczestniczą stali doradcy Komisji według listy obecności, którą dysponuje sekretariat Komisji.

Na podstawie art. 16a ustawy o sejmowej komisji śledczej zezwalam przedstawicielom prasy na dokonywanie za pomocą aparatury utrwalania obrazu lub dźwięku, albowiem przemawia za tym interes publiczny, nie będzie to utrudniało przebiegu posiedzenia, a ważny interes osoby wezwanej nie sprzeciwia się temu.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje: podjęcie uchwały w przedmiocie zmiany uprzednio podjętych uchwał dotyczących wzywanych przez Komisję osób, które nie zostały dotychczas przesłuchane; podjęcie uchwały w przedmiocie nowych wniosków dowodowych – jawna część posiedzenia; podjęcie uchwały w przedmiocie zwolnienia Krzysztofa Wacławka z tajemnic.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Bardzo proszę, pan poseł Szrot.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

(niesłyszalne)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Z uwagi na brak uwag stwierdzam przyjęcie porządku dzisiejszego posiedzenia Komisji.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Poproszę o skserowanie projektu uchwały i dostarczenie wszystkim członkom Komisji, a ja ten czas wykorzystam do krótkiej informacji.

Zgodnie z tym, co dwa tygodnie temu przedstawiłem państwu, dzisiaj w porządku obrad są moje propozycje, skonsultowane czy przedstawione również prezydium Komisji i posłom. W pierwszej części dotyczy to uchylenia kilku… czy zrezygnowania z przesłuchania kilku świadków – to dotyczy pana Radosława Petermana, Nadii Kurtievy, Jacka Bazańskiego, Jacka Czaputowicza, Pawła Jabłońskiego, Katarzyny Kruk, Michała Błeszyńskiego oraz Jarosława Szajnera.

W drugim punkcie będą nowe wnioski dowodowe – propozycja przyjęcia nowych wniosków dowodowych, a konkretnie przesłuchanie pana Mateusza Palego, dyrektora gabinetu ministra Raua, i Krzysztofa Wacławka, byłego szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Będą też dwa wnioski o wystąpienie do Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji o przekazanie nam konkretnych danych. W trakcie procedowania poszczególnych punktów będę te wnioski państwu przedstawiał wraz z koleżankami i kolegami posłami, w imieniu których te wnioski dowodowe będziemy składali.

Z uwagi na to, że już mamy projekt uchwały Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie zmiany przyjętych przez Komisję uchwał o wezwaniu do stawiennictwa przed Komisją Śledczą w wyznaczonym terminie do złożenia zeznań, na podstawie art. 10 ust. 3 w związku z art. 11 ust. 1 ustawy z 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej Komisja postanawia, co następuje: uchylić wezwanie pana Radosława Petermana, wezwanego do stawiennictwa przed Komisją wnioskiem z dnia 6 lutego 2024 r.; uchylić wezwanie pani Nadii Kurtievy, również wezwanej wnioskiem z dnia 6 lutego 2024 r.; uchylić wezwanie pana Jacka Bazańskiego, również wnioskiem z dnia 6 lutego 2024 r.; uchylić wezwanie pana Jacka Czaputowicza, również wnioskiem z dnia z dnia 6 lutego 2024 r.; uchylić wezwanie pana Pawła Jabłońskiego, wezwanego wnioskiem z dnia 12 marca 2024 r.; uchylić wezwanie pani Katarzyny Kruk – wniosek z 7 maja 2024 r.; pana Michała Błeszyńskiego, również wniosek z dnia 7 maja 2024 r.; i pana Jarosława Szajnera – to jest również wniosek 7 maja 2024 r.

Po zrobieniu kwerendy i prześledzeniu materiału dowodowego projekt tej uchwały składam z uwagi na to, że materiał dowodowy zebrany przez Komisję Śledczą wskazuje, że przesłuchiwanie tych osób ma niewielki… czy praktycznie nie ma związku z pracami Komisji. W związku z powyższym proszę o przyjęcie projektu tej uchwały.

Oczywiście, tak jak w każdym porządku obrad, tutaj też jest możliwość zabrania głosu. Każdy z posłów ma trzy minuty. Bardzo proszę, pan poseł Piotr Kaleta.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Cieszę się, że to jest zapowiedź pewnej nowej, lepszej jakości, która ma miejsce.

Panie przewodniczący, ja nie chcę wchodzić oczywiście w pana kompetencje czy w pana przenikliwość dowodową, bo to jest oczywiście pańska sprawa, być może tak jest, ale nie zadowala mnie argumentacja polegająca na tym, że pan stwierdza, że może to być słaba materia dowodowa – przesłuchanie państwa, o których wnioskowaliśmy wspólnie na posiedzeniu Komisji, kiedy ustalaliśmy, przyjmowaliśmy materiały dowodowe. Bardzo bym prosił, żeby pan przewodniczący jednak bardziej konkretnie powiedział, dlaczego państwo dzisiaj chcecie zrezygnować z przesłuchania tych ośmiu osób, ponieważ argumentacja pana, że pan coś mniema, że materia dowodowa czy ewentualne zeznania tych osób nie wniosą nic do sprawy, jest argumentacją, delikatnie mówiąc, bardzo, bardzo słabą.

Proszę państwa, ja wiem, że na ten moment możemy już stwierdzić, że Komisja w ogóle nigdy nie powinna powstać, ona nie ma racji bytu, ale w tej chwili robienie czegoś takiego, że chcemy do końca, do bólu pokazać kłamstwo wizowe Platformy Obywatelskiej, a państwo próbujecie teraz skręcić łeb własnej sprawie… Dlatego chciałbym prosić pana przewodniczącego o bardziej jasne i konkretne powiedzenie, dlaczego chociażby w przypadku osoby pana ministra Pawła Jabłońskiego Komisja rezygnuje z przesłuchania tego świadka? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pan przewodniczący Daniel Milewski, bardzo proszę.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Panie przewodniczący, najpierw tak czysto formalnie. To, co pan nam przedstawił, to jest co najwyżej poświadczenie nieprawdy.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To jest projekt. Powiedziałem, że to jest projekt.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

No jasne, widzę podpisaną uchwałę. Szybko tu robicie. To jeszcze przygotowane pewnie za poprzednika.

Panie przewodniczący, ja bym serdecznie prosił, jakbyśmy mogli się zwrócić do państwa doradców, aby opisali okoliczności, w jakich – zgodnie z Kodeksem postępowania karnego – można taką czynność podjąć, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań tych przesłanek i uzasadnień, jakie temu powinny towarzyszyć. Tym samym przyłączam się do głosu pana posła Kalety, abyśmy po prostu metodycznie mogli być może przyznać panu przewodniczącemu rację, tak? Natomiast tutaj, w odniesieniu do każdej z tych osób, wypadałoby tę analizę przeprowadzić w taki jawny, transparentny sposób, który pozwoliłby także w protokole odnotować, z jakich powodów czy wobec jakich okoliczności z poszczególnych świadków chcecie państwo zrezygnować.

Mieliśmy wnioski składane w różnych momentach. Jak widzę tę listę, to widzę po swojej lewej stronie także wnioskodawców, osoby, które z należytą starannością przygotowywały te wnioski dowodowe, podając bardzo szczegółowo okoliczności czy inne powody, dla których te osoby powinny zostać przez Komisję przesłuchane. I w większości przypadków – chyba z tych, które tutaj widzę, we wszystkich – w dobrej wierze wszyscy członkowie Komisji głosowali. Nie chcemy czuć się oszukani, zatem serdecznie proszę, abyśmy w taki sposób przeanalizowali przedłożoną listę.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan poseł Paweł Szrot.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Panie przewodniczący, ja tylko chciałbym zwrócić uwagę na fakt, że na tej liście świadków przeznaczonych do wykreślenia z listy świadków są osoby, które zostały powołane uchwałą Komisji ok. dwóch miesięcy temu. Moim zdaniem taka decyzja w tym momencie stawia pracę Komisji jednak w niekorzystnym świetle, bo co się zmieniło przez dwa miesiące, że ta uchwała z 7 maja staje się nieaktualna? Czekamy na wyjaśnienia pana przewodniczącego.

To oczywiste, popieram tutaj wniosek pana posła Kalety, ale gdyby było ono niewystarczające, to ja zapowiadam złożenie poprawki do tej uchwały polegającej na wykreśleniu przynajmniej pkt 5, czyli uchylenia wezwania pana ministra Pawła Jabłońskiego, bo zakładam, że jest on gotów oczywiście spełnić swój obowiązek i zeznawać przed Komisją, i ma istotne rzeczy do przekazania Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca Maria Małgorzata Janyska.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Panie przewodniczący, w związku z występującą różnicą zdań proponuję, abyśmy przeszli do głosowania, aby posłowie w głosowaniu, członkowie Komisji, wyrazili swoją opinię.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Tu jeszcze nie ma różnicy zdań, pani poseł.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Tym bardziej że słyszeliśmy tutaj z ust członka Komisji, pana Kalety, że od początku twierdził, że ta Komisja nie ma sensu, że to jest kłamstwo, więc on już ma, że tak powiem…

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(*niesłyszalne*)

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Ma pan pogląd wyrobiony.

Nie, proszę pana, ja nie mam. W raporcie będzie m.in. mój pogląd przedstawiony. W związku z tym wartość tych świadków dla kogoś, kto już i tak ma swój pogląd, a nawet stanowisko wyrobione, domniemywam, że nie ma znaczenia. Dziękuję.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

No dobrze, ale czekamy na odpowiedź pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Oczywiście.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Przypomnę, że złożyłem wniosek o opinię ekspertów.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Po pierwsze, przygotowując projekt tej uchwały i listę świadków, z przesłuchania których proponuję zrezygnować, skonsultowałem to z posłami, którzy stosowne wnioski dowodowe w tym zakresie złożyli. Ze wszystkimi posłami, którzy te wnioski dowodowe złożyli.

W związku z powyższym mogę powiedzieć, że w przypadku siedmiu wniosków jest pełna zgoda, a w przypadku ósmej osoby jest to moja rekomendacja, żeby też głosować, też nie mam jak gdyby sprzeciwu od posła wnioskodawcy, który składał odpowiedni wniosek dowodowy, żeby… Jak gdyby sam rozstrzygnąłem tę kwestię, ale tak jak mówię, po konsultacji i wydaje mi się, że jeśli zechce, to pan poseł tutaj uzasadni jeszcze tę kwestię i podzieli się swoją refleksją w tym znaczeniu.

W przypadku pozostałych świadków decyzję taką podjęliśmy w oparciu również o zgromadzony materiał dowodowy znajdujący się w Komisji Śledczej. Chcę też powiedzieć, że różnica zdań wśród członków Komisji jest rzeczą naturalną. Wnioski złożone – tak traktuję wniosek pana posła Szrota – zostaną przez Komisję przegłosowane. To jest dla mnie rzecz zupełnie oczywista, że jeżeli jest taki wniosek, to wszystko będzie procedowane zgodnie z prawem, natomiast państwo doskonale zdajecie sobie sprawę, że różnice zdań rozstrzyga się w głosowaniu. I w tym momencie do tego głosowania przechodzimy.

W związku ze zgłoszonym…

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Panie przewodniczący, zanim doszło do tego głosowania, poprosiłem o opinię eksperta w sprawie okoliczności, w jakich taka sytuacja może mieć miejsce, jak również uwarunkowań takiej decyzji. Chyba nie da się…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dobrze. Pani…

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Pan nam przedłożył uchwałę.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Projekt.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Powiedział, że jest to projekt, pomimo że nie wynika to nawet z tego, co pan nam dał do ręki. Nie ma tu żadnego uzasadnienia. Prośba o to, żeby uzasadnić wniosek, nad którym mamy głosować, jest chyba tak fundamentalną, że naprawdę nawet na tej Komisji mamy prawo tego oczekiwać.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Szczerba już by przegłosował.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dobrze. Chcę powiedzieć, panie przewodniczący, że uzasadnienie ustne zostało przeze mnie podane. Ono może pana nie satysfakcjonować, ale nie może pan wprowadzać…

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Ale to było ogólne, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę nie przerywać. Naprawdę, ja dopuszczam posłów do zabierania głosu, ale pod warunkiem, że będziecie zabierali ten głos wtedy, kiedy będę wam go udzielał.

Poseł może być niezadowolony z uzasadnienia, ale nie może twierdzić wbrew faktom, że go nie było. To po pierwsze. Po drugie, mam pytanie do pani doradczyni, pani adwokat Marty Tomkiewicz-Januszewskiej, czy przewodniczący Komisji ma prawo złożyć projekt takiej uchwały, zresztą zgodnie ze zobowiązaniem sprzed dwóch tygodni?

Stały doradca Komisji Marta Tomkiewicz-Januszewska:

Odpowiadając na tak zadane pytanie – jak najbardziej. Stosujemy odpowiednio przepisy k.p.k. i tak jak tutaj pan wiceprzewodniczący zechciał wskazać, w zakresie… w k.p.k. jest jasno wskazane, że w razie zmiany okoliczności można zmieniać postanowienia niekończące i to jest… Ta uchwała jest wynikiem zmiany co do jakby meritum uzasadnienia, a zatem formalnoprawnie taką uchwałą można uchylić poprzednie…. czy dokonać reasumpcji, zmienić poprzednie postanowienie dowodowe w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak jak powiedziałem, przechodzimy już do głosowania. Wniosek pana posła Szrota o wycofanie pkt 5 z projektu uchwały.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Pytanie do pani mecenas.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pan poseł podtrzymuje wniosek, tak?

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Zanim podtrzymam wniosek, chciałbym jeszcze zabrać głos.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

W sprawie?

Poseł Paweł Szrot (PiS):

W sprawie pańskiej wypowiedzi, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ale przechodzimy już do głosowania.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Ale nie musimy jeszcze od razu przechodzić do głosowania, możemy kontynuować dyskusję. Dlaczegóż mielibyśmy tego nie robić, jeśli mamy do czynienia…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Panie pośle, każdy poseł, tak jak powiedziałem, ma prawo zabrać głos. Wszyscy, którzy się zgłosili, skorzystali z tego prawa.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Więc proszę o głos w związku z pańską deklaracją.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ale pan już zabrał głos, złożył pan w trakcie swojego głosu wniosek.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Czyli ja rozumiem, że na posiedzeniu przypada mi prawo do pojedynczego zabrania głosu, tak?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Przy każdym punkcie… (*niesłyszalne*) procedowanej uchwale.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

To jest kuriozalne.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Ale nie da się przewidzieć, czy każdy punkt jest…

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Panie pośle Kaleta, pan pozwoli… wyłączy mikrofon. Dziękuję.

Przechodzimy do głosowania. Jeśli wniosek pana posła Szrota jest podtrzymany…

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Pan poseł Bartosz Kownacki się zgłasza. Nie zabierał jeszcze głosu.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Niestety zbyt późno się do tej…

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Ale pan nie widział.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Widziałem od samego początku.

Przechodzę do wniosku pana posła Szrota o uchylenie wezwania dla pana Pawła Jabłońskiego, wezwanego do stawiennictwa…

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Dyskusja się nie zakończyła, panie przewodniczący. Wnioskuje o głos pan poseł Kownacki.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Przechodzimy do głosowania wniosku pana posła Szrota o uchylenie wezwania dla pana Pawła… wykreślenie z projektu uchwały uchylenia wezwania dla pana Pawła Jabłońskiego wezwanego do stawiennictwa przed Komisją Śledczą uchwałą Komisji nr 35 z dnia 12 marca 2024 r.

Kto z państwa jest za wnioskiem złożonym przez pana posła Szrota? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 11 posłów. Za – 5, przeciw – 6, wstrzymało się – 0. W związku z powyższym wniosek pana posła Szrota nie uzyskał większości.

Przechodzimy zatem do pojęcia uchwały, którą na samym wstępnie przytoczyłem, o uchylenie wezwania dla ośmiu osób: pana Radosława Petermana, pani Nadii Kurtievy, pana Jacka Bazańskiego, pana Jacka Czaputowicza, pana Pawła Jabłońskiego, pani Katarzyny Kruk, pana Michała Błeszyńskiego i pana Jarosława Szajnera.

Kto z państwa posłanek i posłów jest za podjęciem tej uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania.

Głosowało za – 7, przeciw – 4, wstrzymało się – 0. W związku z powyższym uchwała została podjęta. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy zatem do punktu drugiego. W pkt 2 mamy podjęcie uchwały w przedmiocie nowych wniosków dowodowych. Poproszę panią przewodniczącą Marię Małgorzatę Janyską o przedstawienie wniosku.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Niniejszym jako członkowie Komisji Śledczej do zbadania legalności itd. zgodnie z uchwałą w tej sprawie na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej wnosimy o wezwanie do stawienia się przed Komisją w wyznaczonym terminie do złożenia zeznań: pana Mateusza Pali, w okresie od września 2022 r. do listopada 2023 r. szefa gabinetu politycznego ministra spraw zagranicznych Zbigniewa Raua, na okoliczność działań podejmowanych przez ministra spraw zagranicznych i pracowników Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz inne podmioty wskazane w uchwale z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji w związku z procesem legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, legalności tych działań, ich prawidłowości oraz celowości, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie objętym zakresem prac Komisji; pana Krzysztofa Wacławka, w okresie od 3 lutego 2020 r. do dnia 18 grudnia 2023 r. pełniącego funkcję szefa ABW, od marca 2019 r. do 2 lutego 2020 r. pełniącego funkcję zastępcy szefa ABW, na okoliczność działań związanych z realizacją krajowej polityki migracyjnej oraz procesem legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podejmowanych przez podmioty wskazane w uchwale z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie powołania komisji w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, legalności tych działań, ich prawidłowości oraz celowości, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nadto na okoliczność posiadanych przez niego informacji na temat działań, nadużyć lub zaniechań służb specjalnych i policji odnośnie do procesu legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie objętym zakresem prac Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Czy do wniosku dowodowego jakieś uwagi ktoś chce zgłosić? Pan przewodniczący Daniel Milewski.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Ja mam kolejny wniosek, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To może po rozpatrzeniu tego, dobrze?

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Proszę bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Szrot. Ale na razie do wniosku dowodowego przedstawionego przez panią przewodniczącą.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Do wniosku dowodowego dotyczącego pana Mateusza Palego.

Jeśli uznamy ten wniosek za dowodowy, za uzasadniony, jeśli uznamy zeznania pana Mateusza Palego za wartościowe dla wyjaśnienia spraw będących przedmiotem prac Komisji, będzie to absolutna niekonsekwencja, bo podobne znaczenie przecież mogłyby mieć zeznania pana Pawła Jabłońskiego, który wówczas, w okresie który obejmuje postępowanie Komisji, sprawował funkcję zastępcy ministra spraw zagranicznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Kwestię pana Pawła Jabłońskiego rozstrzygnęliśmy w poprzednim punkcie. W związku z powyższym proszę o przyjęcie wniosku dowodowego w kształcie zaproponowanym przez panią przewodniczącą Janyską.

Kto z państwa, pań i panów posłów, jest za przyjęciem wniosku dowodowego o wezwanie przed Komisję pana Mateusza Palego i pana Krzysztofa Wacławka? Kto za? Kto przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania. Za głosowało 11 posłów, uchwała została podjęta jednogłośnie. Pan przewodniczący Daniel Milewski.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Dziękuję bardzo.

Oczywiście na piśmie, przywołując stosowne podstawy prawne, wnoszę o wezwanie i przesłuchanie w charakterze świadka pana Michała Szczerby, posła na Sejm IX kadencji, na okoliczności wynikające z zakresu przedmiotowego uchwały. Przywołuję tutaj oczywiście funkcje pana posła w okresie relewantnym dla prac Komisji, czyli czas IX kadencji Sejmu. Tutaj oczywiście na okoliczności, które wynikają z uchwały Sejmu i są przeze mnie na piśmie przywołane.

Jak wynika z doniesień medialnych, pan Michał Szczerba w okresie relewantnym dla prac Komisji udzielił wielu wywiadów i wypowiedzi publicznych, z których wynikało, że zgromadził istotną wiedzę dla prac. Potwierdzają to wypowiedzi wnioskowanego świadka zarówno na jego profilu na platformie internetowej x.com, jak też w innych mediach.

Pozwólcie państwo, że kilka z nich przywołam: Jak twierdzi poseł KO, MSZ przez wiele miesięcy otrzymywało niepokojące sygnały od pracodawców, od Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Konfederacji Lewiatan, które mówiły o czarnym rynku handlu wizami. „Dlaczego nic z tym nie zrobiono?" – pytał. „Bo potrzebowano głosów m.in. w Sejmie, by utrzymać większość" – wyjaśnia Szczerba.

Tylko przypomnę, że dzisiaj przedstawicielkę Konfederacji Lewiatan wykreśliliście z listy świadków, pomimo wcześniejszego wniosku.

Kolejna sfera tematyczna, co do której mógłby wnioskowany świadek udzielić nam dodatkowych informacji. Cytat: Szczerba podkreślił, że w sprawie chodziło o ćwierć miliona wiz wydanych w ostatnich latach dla obywateli krajów Afryki – to swoją drogą ciekawe, gdyż wątku afrykańskiego to myśmy w zasadzie w ogóle na tej Komisji nie dotknęli – i Azji. Oraz: „Dokładnie wtedy, gdy służby graniczne używały tzw. pushbacków – to jest to samo, co teraz Niemcy robią w naszą stronę – wyrzucały osoby z polskiej granicy na teren Białorusi, te osoby z pushbacków mogły za łapówkę później w Mińsku otrzymać polską wizę i wjechać jakby nic do Polski. Osoby z krajów azjatyckich – i znowu – afrykańskich, Bliskiego Wschodu, głównie młodzi mężczyźni" – dodał. „Nie wykluczam, że te osoby, które były wpuszczone na teren Rzeczypospolitej, także Unii Europejskiej, były niebezpieczne. Na pewno były to wizy za łapówkę".

Następnie w „Rozmowie Piaseckiego" Szczerba zwracał uwagę, że: „Dokładnie wtedy, kiedy służby graniczne używały tzw. pushbacków, zrzucały osoby z polskiej granicy na teren Białorusi, te osoby mogły później za łapówkę w Mińsku, a być może w Moskwie, otrzymać polską wizę – taką wiedzę, panie przewodniczący, należy zweryfikować – i jakby nic wjechać do Polski. Osoby z krajów azjatyckich, z krajów afrykańskich, z Bliskiego Wschodu, z Iranu, z Syrii, z Iraku, z Pakistanu itd.".

Nie mieliśmy tutaj jeszcze tych destynacji, panie przewodniczący, omówionych w pracach Komisji, a wnioskowany świadek niewątpliwie posiada wiedzę na ten temat, skoro publicznie o tym mówił.

Co więcej: „Głównie młodzi mężczyźni. To jest 1250 euro – czyli wiedza świadka jest tutaj bardzo szczegółowa – więc jeśli ktoś je miał, jeszcze mu zostało po tym, jak go oskubał reżim Łukaszenki, ściągając do Mińska, to mógł sobie kupić polską wizę i wjechać jakby nic". Inne publikacje, które wskazują na zgromadzenie przez wnioskowanego świadka istotnej wiedzy dla prac Komisji bezpośrednio w okresie relewantnym dla jej prac, też wam przedstawiam tutaj wykaz w tym wniosku.

Panie przewodniczący, przywołane okoliczności… O, tutaj dalej jeszcze o pracach w Ministerstwie Rolnictwa, pojawiają się nowe nazwiska, a myśmy tego w ogóle nie dotykali, a przewodniczący… nasz były przewodniczący Szczerba również o tym mówił podczas posiedzenia Komisji…

Co pani ma z czasem, pani poseł?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę kontynuować.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Przywołane okoliczności niewątpliwie świadczą o tym, iż wnioskowany świadek posiada wielką wiedzę, która mogłaby nam pomóc. I może w takim charakterze przynajmniej udałoby się nam czegoś dowiedzieć.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo za przedstawienie wniosku dowodowego, tutaj sekretariat Komisji proszę o zachowanie.

Czy do złożonego wniosku są jakieś zgłoszenia? Nie widzę, dziękuję bardzo. W związku z powyższym przechodzimy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku dowodowego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 5 głosów, przeciw – 6. W związku z powyższym wniosek dowodowy nie zyskał większości.

Przechodzimy do kolejnego wniosku dowodowego. Proszę pana posła Przemysława Witka o przedstawienie.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowna Komisjo, chciałem przedstawić państwu wniosek dowodowy w brzmieniu: „Niniejszym jako członkowie Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 12 listopada 2019 r. do 20 listopada 2023 r. składamy – i tu są podpisani posłowie Marek Sowa, Maria Małgorzata Janyska, Przemysław Witek, Mirosław Adam Orliński, Aleksandra Leo i Maciej Konieczny – wniosek dowodowy w brzmieniu: «Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej wnosimy o pilne zwrócenie się do ministra spraw zagranicznych o podanie liczby wiz dla cudzoziemców wydanych przez Rzeczpospolitą Polską w okresie relewantnym do prac Komisji, z podziałem na lata 2019–2023 na pracownicze, studenckie, PBH i inne wraz z informacją, z jakiego kraju pochodzili cudzoziemcy, dla których zostały one wydane»”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Czy do złożonego wniosku są jakieś uwagi? Pan poseł Kownacki, pan poseł Mulawa.

Poseł Bartosz Józef Kownacki (PiS):

Mam pytanie, chciałem pana posła zapytać… (*niesłyszalne*)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę mikrofon włączyć.

Poseł Bartosz Józef Kownacki (PiS):

Jest włączony.

Ja chciałem tylko zapytać, panie pośle, czy za chwilę go nie wycofacie? Złożycie, a później wycofacie.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Chętnie panu posłowi, koledze odpowiem. To jest wniosek przemyślany i to są dane, które są niezbędne do przygotowania końcowej wersji raportu. Dziękuję.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Panie pośle, czyli te wnioski, które były teraz, były nieprzemyślane. Panie pośle, dobrze rozumiem? Czyli te wnioski o przesłuchanie były nieprzemyślane.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Ja już udzieliłem odpowiedzi, panie pośle.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Mulawa, proszę.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):
Witam. Chciałbym zaapelować do wszystkich przedstawicieli naszej Komisji. Dotychczas, szanowne koleżanki i szanowni koledzy, mieliśmy taką niepisaną zasadę, że jeżeli przedstawiciele innych klubów będą widzieli jakąkolwiek potrzebę wezwania świadka, to tutaj wspólnie wszyscy głosowaliśmy za praktycznie wcześniej.

Poseł Daniel Milewski (PiS):
Żaden nasz wniosek nasz nie został uwzględniony.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
Panie przewodniczący Milewski, to ja prowadzę obrady. Natomiast głos pana posła Mulawy – rozumiem, że – dotyczy…

Poseł Daniel Milewski (PiS):
Pan był poza stołem… (*niezrozumiałe*)

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):
Mój głos jeszcze się nie skończył. Czy panowie przewodniczący pozwolą mi dokończyć?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
Ale do tego wniosku, który został złożony przez pana Przemysława Witka.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):
Chciałbym wrócić do poprzedniego głosowania o europośle Szczerbie – zabrakło nam wszystkim odwagi. Wydaje mi się, że jeżeli ktoś z nas będzie widział potrzebę przesłuchania, warto, żebyśmy wszyscy zagłosowali za, bo dotychczas to była taka niepisana praktyka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
Dziękuję bardzo. Niestety ten głos nie ma związku z…

Poseł Daniel Milewski (PiS):
Mam pytanie, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
…w przedmiocie tego proponowanego wniosku dowodowego.

Proszę bardzo.

Poseł Daniel Milewski (PiS):
Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
Pismo do MSZ o wydanie zestawienia wydanych wiz.

Poseł Daniel Milewski (PiS):
Właśnie. Ponieważ w uchwale Sejmu mamy wskazane, iż mamy ustalić liczbę oraz tożsamość osób, które nielegalnie przekroczyły granicę. Jak rozumiem, jest to wasz pomysł na to, żeby w ostatniej chwili spełnić ten niemożliwy do spełnienia warunek, który Sejm postawił, prawda?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
Bez wątpienia liczba…

Poseł Daniel Milewski (PiS):
Dziękuję za potwierdzenie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):
Nie, nie. Liczba wydanych wiz autoryzowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, bo jak państwo wiecie…

Nie, przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

…jest rzeczą naturalną, o którą Komisja powinna wystąpić, to jest wniosek dowodowy, który kierujemy. Podobnie jak kolejny, który dotyczy pozwoleń na pracę. W związku

z powyższym, że wyczerpaliśmy już zgłoszenia do dyskusji o wniosku dowodowym kierowanym do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, poddaję pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tego wniosku dowodowego? Kto jest przeciw? Ko się wstrzymał?

Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 11 posłów, wniosek został przyjęty jednogłośnie.

Przechodzimy do kolejnego wniosku dowodowego. Pani posłanka Aleksandra Leo, bardzo proszę o przedstawienie.

Poseł Aleksandra Leo (Polska2050-TD):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, w imieniu pana posła Marka Sowy, pani posłanki Marii Janyskiej, pana posła Przemysława Witka, pana posła Mirosława Orlińskiego, pana posła Macieja Koniecznego oraz w swoim własnym imieniu chciałam przedstawić wniosek dowodowy: „Niniejszym jako członkowie Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. składamy następujący wniosek dowodowy: «Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej wnosimy pilnie o zwrócenie się do ministra spraw wewnętrznych i administracji o podanie liczby pozwoleń na pracę dla cudzoziemców, wydanych przez Rzeczpospolitą Polską w rozbiciu na województwa w okresie relewantnym dla prac Komisji z podziałem na lata 2019–2023, oraz informację, z jakiego kraju pochodzili cudzoziemcy, dla których pozwolenia te zostały wydane»”. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Czy do złożonego wniosku… Są dwa zgłoszenia. Pan poseł Piotr Kaleta.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Proszę państwa, ja tak się zastanawiam, ponieważ wniosek pani poseł Aleksandry Leo jest wnioskiem, wydaje mi się, ze wszech miar logicznym, tylko może byłoby warto go uściślić, pani poseł, żeby zwrócić się właśnie do ministra spraw wewnętrznych i administracji, żeby też udostępnił nam informację, kto wnioskował o tych pracowników, prawda?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Przedsiębiorstwa.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

No nie, nie, panie przewodniczący. Co pan mówi? Konkretnie, kto wnioskował, jakie przedsiębiorstwa, jakie być może związki producentów? To, o czym mieliśmy też okazję dyskutować, żeby nie występować po raz kolejny o wniosek. Wydaje mi się, że pani poseł Aleksandra Leo zainspirowała mnie do tego, że być może… Jeżeli on nie zostanie uzupełniony, to żebyśmy również złożyli go, żebyśmy też mieli listę osób, kto wnioskował.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Panie pośle, mam taką propozycję. Na najbliższe posiedzeni przygotuje pan precyzyjnie wniosek dowodowy w tej sprawie, a jak będzie racjonalny, to go poprzemy.

Pan poseł Szrot.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Po pierwsze, popieram tutaj wniosek pana posła Kalety. Takie informacje są bardzo potrzebne w kontekście tego wniosku dowodowego. Po drugie, zamierzam poprzeć ten wniosek, tak samo jak… (*niezrozumiałe*) wniosek potrzebny. Ale jako nowy członek Komisji chciałbym wyrazić swoje zaskoczenie, że takimi wnioskami się zajmujemy pół roku po rozpoczęciu prac Komisji. Zawsze wydawało mi się, że ustalenie tych spraw powinno przypaść na sam początek prac Komisji. To tylko mój komentarz.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Jeszcze zgłosiła się pani przewodnicząca Janyska. Bardzo proszę.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

W odpowiedzi na komentarz pana posła proponuję zapytać kolegów, członków Komisji z Prawa i Sprawiedliwości, dlaczego nie składali pewnych wniosków? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Wyczerpaliśmy listę zgłoszeń, przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem przedstawionego przez panią posłankę Aleksandrę Leo wniosku dowodowego kierowanego do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji?

Pan poseł Kownacki nie będzie przeszkadzał, bardzo proszę.

Kto za? Kto przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję, proszę o podanie wyników głosowania. Za głosowało 11 posłów, wniosek został przyjęty jednogłośnie. Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do pkt 3 – podjęcie uchwały w przedmiocie zwolnienia Krzysztofa Wacławka z tajemnic. Jeśli mogę pana posła Adama Orlińskiego poprosić o przedstawienie wniosku.

Poseł Mirosław Adam Orliński (PSL-TD):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, uchwała nr 63 z dnia 28 czerwca 2024 r. Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie zwolnienia Krzysztofa Wacławka, pełniącego w okresie od 3 lutego 2020 r. do 18 grudnia 2023 r. funkcję szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, wezwanego na okoliczność – zgodnie z celem działania naszej Komisji: „Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej Komisja postanawia, co następuje:

§ 1 Zwolnić Krzysztofa Wacławka z zachowania tajemnicy prawnie chronionej innej niż informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» w zakresie informacji objętych przedmiotem niniejszej Komisji Śledczej;

§ 2 Zwrócić się do szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego płk. Rafała Syrysko, aby w trybie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu zwolnił Krzysztofa Wacławka, jako byłego szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, z zachowania tajemnicy prawnie chronionej odnośnie do informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» w zakresie informacji objętych przedmiotem prac niniejszej Komisji Śledczej;

§ 3 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. To jest standardowy projekt uchwały, z którą zawsze występujemy, jeżeli chcemy uzyskać zwolnienie.

Pan poseł Piotr Kaleta.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Ja chciałem się dopytać pana wnioskodawcy, czy tam jest o zwolnienie z tajemnicy „ściśle tajnej”? W pierwszej części?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Do „tajnej”.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

No to wydaje mi się, że ten wniosek jest nielogiczny, bo jak mniemam, nikt z państwa nie ma dostępu do tajemnicy oklauzulowanej „ściśle tajne”.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Będzie zwolniony od „tajnej”.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Najwyżej może mieć do „tajne”, tak?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To będzie zwolnienie od „tajne", to jest wystąpienie z wnioskiem.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

No tak, ale wnioskujemy o „ściśle tajne".

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

No tak jest, zawsze tak wnioskujemy. Dziękuję bardzo.

Poddaję pod głosowanie wniosek o wystąpienie do Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego o zwolnienie pana Krzysztofa Wacławka z tajemnic. Kto z państwa jest za? Kto przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za głosowało 11 posłów, przeciwko – 0, wstrzymało się od głosu – 0. Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ponieważ wyczerpaliśmy dzisiejszy porządek dzienny posiedzenia jawnego, pozostaje nam jeszcze… Chciałbym jeszcze państwa poinformować…

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(*niesłyszalne*)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Czy pan poseł Kaleta może się wstrzymać? Dziękuję.

Chciałbym jeszcze państwa poinformować, że w uzgodnieniu z prezydium Komisji ustaliliśmy kolejne dni przesłuchań: 9 i 10 lipca to będzie przesłuchanie świadków, 12 lipca będzie również przesłuchanie świadków w formule niejawnej – chodzi tutaj o szefów Agencji Wywiadu; i 22 lipca będzie przesłuchanie szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w formule jawnej i niejawnej. Jeśli będzie potrzeba wyznaczenia kolejnych dni, to w trakcie prac Komisji to ustalimy.

Jednocześnie chcę powiedzieć, że zamierzam w miesiącu lipcu zakończyć przesłuchania wszystkich świadków wezwanych przed Komisję, miesiąc sierpień przeznaczyć na pracę nad raportem. Chciałbym, aby raport był przedstawiony na posiedzeniu Komisji w miesiącu wrześniu, również na kolejnym posiedzeniu przyjęty przez Komisję. O terminie oczywiście będę państwa informował w późniejszych terminach.

Zamykam posiedzenie jawne, dziękuję dziennikarzom za obecność i zarządzam 5 minut przerwy technicznej w celu opuszczenia sali przez wszystkie osoby niebędące członkami Komisji oraz pracownikami sekretariatu Komisji.

Komisja przeprowadzi za chwilę kolejne posiedzenie, tyle że w trybie niejawnym, ze względu na ochronę danych osobowych. Członków Komisji proszę o pozostanie, za 5 minut wznowimy obrady.